з грудня до лютого

Пальчикова гра про зиму: Каруся й перший сніг

Молода ворона вперше бачить сніг. Разом із дітьми вона ліпить сніговика — і мало не з'їдає його морквяний ніс.

Вік
приблизно від 3 років

Тривалість
близько 20 хвилин разом із пальчиковим віршиком і картками, сам діалог — близько 5 хвилин

Ляльки
1 лялька-рукавичка, другу роль виконуєте ви самі

Матеріали
велика біла тканина, великі ватні кульки або паперові сніжинки, три білі паперові кола з темним краєм (велике, середнє, маленьке), шапка, шарф, два великі ґудзики, морква, мітла або віник

Ляльковий діалог

Прочитайте текст заздалегідь один раз. Під час гри можна зазирати в нього.

Ролі

Каруся
молода ворона (лялька-рукавичка)

Ви
говорите своїм голосом, без ляльки

Лялька: Лялька-рукавичка у вигляді птаха, наприклад ворони чи крука. Підійде й будь-яка інша пташка; рухомий дзьоб їй не потрібен.

Підготовка

Розстеліть білу тканину посередині кола. Вата або паперові сніжинки, паперові кола, шапка, шарф, ґудзики, морква й мітла лежать напохваті поруч із вами. Ворона сидить у вас на руці за спиною. Картки зі словами лежать малюнком донизу.

Підказки до ролей

- Говоріть за ворону трохи хрипко й допитливо, короткими реченнями.
- Здивування: нахиліть голову ляльки набік і на мить завмріть.
- Розпушене пір'я: розчепірте пальці всередині ляльки, щоб вона стала більшою, і злегка потрусіть нею.
- Паузи — це добре. Там, де написано «дати дітям відповісти», спокійно зачекайте.
- Щоразу, коли звучить виділене жирним слово, перевертайте відповідну картку.

Текст вистави

Ремарки подано курсивом. Слова, виділені **жирним**, є на картках.

Біла тканина лежить посередині кола. З-за вашої спини виглядає ворона.

Каруся: *(роззирається)* Кар! Що тут сталося? Усе біле!

Ви: Привіт, Карусю! Це **сніг**. Ти ще ніколи не бачила снігу?

Каруся: Ні. Я вилупилася з яйця навесні. Тоді все було зелене.

Ви: Отже, це твоя перша зима. Діти, а який сніг на дотик?

Дати дітям відповісти: холодний, мокрий, м'який…

Ви потроху сиплете згори вату або паперові сніжинки.

Каруся: *(схиляє голову набік)* З неба щось падає. Маленьке-маленьке й біле.

Ви: Це **сніжинка**. Хто її впіймає?

Діти ловлять сніжинки.

Каруся: А що роблять діти, коли надворі сніг?

Дати дітям відповісти.

Ви: Наприклад, беруть **санчата** й катаються з гірки! А ще ліплять сніговика. Ось і в нас буде свій **сніговик**. Допоможеш, Карусю?

Ви викладаєте на тканині три паперові кола в стовпчик, одне під одним: унизу велике, угорі маленьке.

Каруся: Та він же зовсім роздягнений! Він замерзне!

Ви: А що йому треба?

*Дати дітям відповісти. Діти по черзі докладають речі до сніговика: спершу йому потрібна **шапка**, потім — **шарф**.*

Каруся: А на животик — **ґудзик**. Або два!

Хтось із дітей кладе ґудзики на середнє коло.

Ви: Тепер бракує тільки носа. Для нього в нас є **морква**.

Ви прикладаєте моркву до маленького кола. Ворона нахиляється над нею.

Каруся: *(дзьобає моркву)* Ммм! Я її краще сама з'їм.

Ви: Карусю! Морква ж — це його ніс!

Дати дітям відреагувати. Зазвичай тут сміються. Ви кладете моркву на маленьке коло, як ніс.

Ви: А ось **мітла**. Сніговики часто тримають мітлу. Покладемо її поруч.

Каруся: Бррр. Мені холодно.

Ви: Коли дітям холодно, вони вдягають **рукавиці**. Хто сьогодні прийшов у рукавицях?

Діти піднімають руки.

Каруся: А мені рукавиці не потрібні. Я просто розпушу пір'я — і мені стане тепло.

Ворона розпушує пір'я. Діти піднімають плечі й стають кругленькими.

Каруся: *(дивиться вгору)* А що це звисає з даху? Довге, гостре й блищить?

Ви: Це **бурулька**. Вона із замерзлої води.

Каруся: Її не з'їси. А я така голодна!

Ви: Узимку пташкам важко знайти їжу. Тому люди вішають для них годівнички. **Годівничка** — це такий будиночок із кормом.

Каруся: Цілий будиночок самих смаколиків? Лечу туди! Бувай, сніговику! Бувайте, діти!

Ворона летить вам за спину. Ви відкладаєте ляльку, бо для пальчикової гри потрібні обидві руки. Перехід до пальчикового віршика «Сніжинка біла-біла».

Пальчиковий віршик: «Сніжинка біла-біла»

Коли розповідатимете віршик удруге, після четвертого рядка зробіть коротку паузу: діти рахують пальчики від одного до п'яти. Наприкінці «сніговик» може трохи постояти нерухомо, доки ви не «оживите» його клацанням пальців.

1 **Ось сніжинка біла-біла,**
Підняти вказівний палець і погойдувати ним туди-сюди.

2 **покружляла і присіла.**
Палець хвилястою лінією пливе донизу й сідає на коліна.

3 **Ще одна, а потім три —**
Показати другий палець, а тоді ще три.

4 **вся долонька вже у грі!**
Усі п'ять пальців тремтять і опускаються згори донизу.

5 **Котим кулю — ось животик!**
Руки крутяться одна навколо одної, спершу повільно, потім швидше.

6 **Очі, носик, ґудзик, ротик.**
Торкнутися своїх очей, носа, живота й рота.

7 **Шапка зверху, шарф тепленький —**
Долоні лягають на голову, потім обіймають шию.

8 **сніговик стоїть рівненький.**
Усі сидять рівно-рівно й не рухаються.

Власний віршик «Лялькової майстерні», ліцензія CC BY-NC 4.0.

Картки зі словами

Дванадцять слів із діалогу є у вигляді аркуша А4 для друку: дванадцять карток із малюнком і словом, щоб вирізати. За бажанням можна разом із дітьми намалювати ще кілька карток.

сніг	**сніжинка**	**санчата**	**сніговик**
шапка	**шарф**	**ґудзик**	**морква**
мітла	**рукавиці**	**бурулька**	**годівничка**

Поради для вихователів

1. Набір підходить для періоду з грудня до лютого, незалежно від того, чи лежить надворі сніг. Якщо сніг є, сніговика потім можна зліпити на майданчику.

2. Можливий перебіг: спершу діалог, потім пальчиковий віршик два-три рази, наприкінці гра з картками. Наприклад, «Одягаємося»: діти знаходять картки «шапка», «шарф» і «рукавиці» й розкладають їх у тому порядку, в якому вдягаються на прогулянку.

3. Замість «санчата» в родинах кажуть також «санки», а замість «рукавиці» — «рукавички». Запитайте дітей, яке слово знають вони. Усі ці слова правильні. Морква тут лише для гри, її не їдять.

4. Бурульки на дахах і ринвах можуть відламатися й упасти. Надворі діти розглядають бурульки тільки з безпечної відстані.

5. Ґудзики й вата — дрібні предмети. Беріть дуже великі ґудзики або ґудзики з картону й великі ватні кульки. Дітям до трьох років ґудзиків і вати в руки не давайте; для них підійдуть паперові сніжинки. Після гри все зберіть.

6. Усі дванадцять слів трапляються в діалозі. Діти, які вже впевненіше говорять мовою гри, можуть пояснювати ці слова Карусі. Каруся може часом і помилитися.

7. Багатомовність: запитайте дітей або батьків, як «сніг» чи «шапка» звучить мовою їхньої родини. Каруся повторює слово й дозволяє себе виправити.

Відповідні ляльки: Ляльки-рукавички: птахи у Daliono. Багато ляльок, які у вас уже є, так само підійдуть. (магазин англійською)

✓ Можна вільно використовувати в садочку, школі й родині, зокрема змінювати. Не для комерційного використання. Ліцензія: CC BY-NC 4.0 · Лялькова майстерня · Daliono

сніг

сніжинка

санчата

сніговик

шапка

шарф

ґудзик

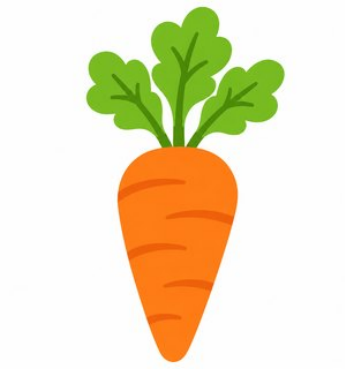

морква

мітла

рукавиці

бурулька

годівничка

Лялькова майстерня · набір «Зима» · daliono.de/lialkova-maisternia/ · ліцензія CC BY-NC 4.0 (creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.uk), Daliono · не для комерційного використання

ЛЯЛЬКОВА МАЙСТЕРНЯ

Зима

Дорога родино!

У садочку ми гралися з лялькою-рукавичкою на ім'я **Каруся (молода ворона)**. Наша тема: «**Зима**». Під час гри ми вивчили ось ці слова:

Наші слова

 сніг	 сніжинка	 санчата	 сніговик	 шапка	 шарф
 ґудзик	 морква	 мітла	 рукавиці	 бурулька	 годівничка

Наш пальчиковий віршик — грайтеся разом

1. Ось сніжинка біла-біла,
2. покружляла і присіла.
3. Ще одна, а потім три —
4. вся долонька вже у грі!
5. Котим кулю — ось животик!
6. Очі, носик, ґудзик, ротик.
7. Шапка зверху, шарф тепленький —
8. сніговик стоїть рівненький.

Ідеї для дому

- Запитайте дитину, які слова вона пам'ятає. Потім скажіть ці самі слова своєю мовою.
- Розмовляйте з дитиною тією мовою, якою вам самим найлегше говорити.
- Пограйтеся в пальчиковий віршик разом. Можна й своєю мовою.

З теплими вітаннями, ваша команда садочка

Цей лист, віршик і слова є також тут:
www.daliono.de/lialkova-maisternia/zyma/

Лялькова майстерня від Daliono · daliono.de/lialkova-maisternia/ · CC BY-NC 4.0